

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Rynków Rolnych i Transformacji
Energetycznej Obszarów Wiejskich

Warszawa, 26 stycznia 2024 r.
znak sprawy: DRE.pz.071.2.2.2024

Pan Mieczysław Łuczak
Prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej

Dotyczy: miodu importowanego spoza Unii Europejskiej

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 28 grudnia 2023 r., znak: WIR.BW.MK.3598.2023 w sprawach związanych z rynkiem miodu, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazuje następujące stanowisko.

W Unii Europejskiej przyjęto wspólną taryfę celną w stosunkach z państwami trzecimi. Produkty pochodzące z państw trzecich są uważane za będące w swobodnym obrocie w jednym z Państw Członkowskich, jeżeli dopełniono wobec nich formalności przywozowych oraz pobrano wszystkie wymagane cła i opłaty o skutku równoważnym w tym Państwie Członkowskim i jeżeli nie skorzystały z całkowitego lub częściowego zwrotu tych ceł lub opłat. W związku z tym, przyjmując ewentualne środki krajowe ograniczające import danego produktu (w tym miodu), ograniczenia te dotyczyłyby tylko polskich przedsiębiorców, nie mając wpływu na podmioty importujące miód z innych krajów UE. Działanie takie w szerszej perspektywie jest nieskuteczne i dyskryminujące polskich przedsiębiorców.

Polska jest istotnym producentem miodu w UE. Niezależnie od tego, podobnie jak inne kraje UE, jest importerem netto miodu. Należy jednak podkreślić, że w 2022 r. zmniejszył się import miodu do Polski o 5,8 tys. ton w zestawieniu z 2021 r. i wyniósł 31,7 tys. ton. Zmniejszył się również deficyt handlowy.

Biorąc pod uwagę skalę importu miodu w okresie I-XI 2023 r. utrzymuje się tendencja spadkowa. W okresie I-XI 2023 r. import miodu do Polski wyniósł 24,6 tys. ton i w zestawieniu z analogicznym okresem 2022 r. (28,2 tys. ton) zmniejszył się o 3,6 tys. ton, tj. o ponad 12,8%.

W obszarze bezpieczeństwa żywności w odniesieniu do miodu importowanego, realizowana jest weterynaryjna kontrola graniczna w punktach kontroli na granicy zewnętrznej UE. W 2023 r. w polskich punktach kontroli granicznej kontroli fizycznej poddano 393 przesyłki miodu importowanego do UE, a ze 118 przesyłek pobrano również próbki do badań laboratoryjnych. Wszystkie badania dały wynik zgodny. Należy zauważyć, że kontroli weterynaryjnej podlega każda przesyłka miodu wprowadzana na teren UE.

Ponadto należy nadmienić, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa UE¹, w przypadku importu miodu z krajów trzecich, zakłady eksportujące miód do UE będą musiały znajdować się na oficjalnych listach KE.

Kontrole graniczne miodu realizowane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) dotyczą jakości handlowej miodu i obejmują co najmniej jedną z następujących czynności:

- sprawdzenie dokumentów umożliwiających identyfikację artykułu rolno-spożywczego, atestów jakościowych, wyników badań laboratoryjnych oraz innych dokumentów świadczących o jego jakości handlowej,
- sprawdzenie opakowania, oznakowania, prezentacji artykułu oraz warunków jego przechowywania i transportu,
- oględziny artykułu rolno-spożywczego (oględziny mogą obejmować sprawdzenie cech organoleptycznych),
- pobranie próbek oraz ich ocenę lub badanie laboratoryjne,
- ustalenie klasy jakości artykułu rolno-spożywczego.

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2652 z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zmiany i sprostowania rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/2292 w odniesieniu do wymogów dotyczących wprowadzania do Unii miodu, mięsa, produktów wysoko przetworzonych, kapsulek żelatyny, produktów rybołówstwa i wymogów dotyczących poświadczeń prywatnych oraz w sprawie zmiany rozporządzenia delegowanego (UE) 2021/630 w odniesieniu do wymogów dotyczących poświadczeń prywatnych w przypadku produktów złożonych zwolnionych z kontroli urzędowych w punktach kontroli granicznej

W 2023 roku IJHARS przeprowadziła kontrolę graniczną 1 189 partii miodu importowanego z krajów trzecich o łącznej masie 24 088 ton, w tym głównie z Chin (662 partie) oraz Ukrainy (476 partii).

Należy podkreślić, że przedstawione powyżej dane dotyczą wszystkich skontrolowanych na granicy partii, natomiast nie dla wszystkich partii docelowym krajem przeznaczenia była Polska.

W wyniku kontroli granicznych przeprowadzonych przez GIJHARS w 2023 roku wydano 5 decyzji zakazujących wprowadzanie miodu do obrotu na terytorium Polski dla:

- 3 partii miodu pochodzących z Chin z uwagi na zaniżoną liczbę diastazową,
- 1 partii miodu z Turcji również z uwagi na zaniżoną liczbę diastazową,
- 1 partii miodu z Ukrainy z uwagi na obecność licznych ciemnobrązowych zanieczyszczeń oraz pojedynczych sztuk owadów i ich fragmentów.

Należy nadmienić, że jednym z rozwiązań systemowych, służących wspieraniu promocji polskich produktów pszczelarskich jest Fundusz Promocji Roślin Oleistych, który powstał na mocy ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1496). Głównym celem funduszu jest wspieranie marketingu, wzrostu spożycia i promocji roślin oleistych (rzepaku, rzepiku, soi, lnu i konopi), a także miodu, pyłku kwiatowego, propolisu oraz mleczka pszczelego. Przy czym podkreślić należy, że środkami funduszu promocji zarządzają wyłącznie przedstawiciele organizacji branżowych reprezentujący producentów rolnych oraz przetwórców działających w sektorze roślin oleistych oraz produktów pszczelich.

W strategii promocji dla branży roślin oleistych na 2024 rok, w obszarze pszczelarskim wskazano m.in. następujące cele:

- zwiększenie wiedzy społeczeństwa o jakości i cechach produktów pszczelich (miodu, pyłku kwiatowego, pierzgi, propolisu, mleczka pszczelego, wosku) oraz upowszechnianie wiedzy na temat Apiterapii, przekładające się na wzrost konsumpcji produktów pszczelich do poziomu średniej europejskiej;
- działania promocyjno-edukacyjne na temat produktów pszczelich w tym roli zapylaczy i działania mające na celu ich ochronę i wspieranie bioróżnorodności;

– wsparcie realizacji kampanii informacyjnych i promocyjnych, dotyczących produktów pszczelich w tym roli zapylaczy i działań mających na celu ich ochronę i wspieranie bioróżnorodności, wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad, sposobu oraz trybu udzielania wsparcia finansowego w ramach ww. mechanizmów dostępne są na stronie: www.kowr.gov.pl, w zakładce: promocja.

Sektor produktów pszczelich został włączony do wspólnej organizacji rynków produktów rolnych, a rodzaje możliwych interwencji i unijna pomoc dla tego sektora zostały określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

Na podstawie powyższych przepisów do sektora produktów pszczelich, w formie refundacji poniesionych kosztów, kierowane jest ponad 10 mln Euro rocznie.

Co więcej, na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 maja 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2021, poz. 926), ARiMR udziela pomocy finansowej na realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa i rozwoju wsi, podmiotom prowadzącym działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół wpisanym do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Jest to pomoc krajowa o charakterze pomocy de minimis w rolnictwie. Stawka pomocy wynosi 50 zł na jedną przezimowaną rodzinę pszczelą, a pomoc przekazana pszczelarzom z tego tytułu w 2023 r. przekroczyła kwotę 76 mln zł.

Z wyrazami szacunku

Waldemar Guba
dyrektor
Departament Rynków Rolnych i
Transformacji Energetycznej
Obszarów Wiejskich
/podpisano elektronicznie/